

Veřejná správa

Ing. Jaroslava Syrovátková

Ústava

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Veřejná správa

Sbírky zákonů k jednotlivým oblastem veřejné správy, např.

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Vyhláška MF ČR 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Veřejná správa

Doporučená literatura

- POLIÁN, M. *Organizace a činnost veřejné správy*. 1. vyd. Praha: PROSPEKTRUM, spol. s r. o., 2001.
- Kol. autorů *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 1. vyd. Praha: IFEC s. r. o., JUSTIS - zelená řada, 2003.
- VIDLÁKOVÁ, O. *Reformy veřejné správy*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000.
- POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-748-0.
- PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2002. ISBN 80-86395-21-9.

Ústava

- základní zákon státu
- má přednost před všemi ostatními zákony
- druhy ústavy:
 1. flexibilní - může ji změnit normální zákon
 2. rigidní - lze ji změnit pouze ústavním zákonem
 3. psaná - je sepsána do zákona
 4. nepsaná - je složená z nepsaných ústavních zvyklostí

Ústava

- představuje soubor právních norem, který upravuje ústavněprávní vztahy a které jsou zásadní povahy pro existenci a fungování státu a jeho obyvatel
 - obvykle ji přijímá volený zákonodárny sbor, parlament
 - pokud se jedná o vnucenou ústavu, nazývá se oktrojovaná
-

Ústava

Stanovuje především výkon státní moci a upravuje:

- základní lidská práva
 - státní zřízení
 - druh státu
 - rozdělení moci ve státě (zákonodárnou, soudní a výkonnou)
 - občanství
 - území
 - národní (státní) symboly
 - hlavní město atd.
-

Ústava

- může být měněna a doplňována buď pouze ústavními zákony nebo v některých státech běžnými zákony
 - je chápána jako společenská smlouva, kterou lid vyjadřuje souhlas s ustanovením státu a zavazuje se vykonávat svou moc podle principů oddělení moci a bránit nedotknutelnost základních lidských práv a svobod
-

Ústava České republiky

Ústavní vývoj v českých zemích

Rozlišují se 3 základní etapy ústavního vývoje

1. etapa 1848 - 1918 v rámci habsburské monarchie
 2. etapa 1918 - 1992 v rámci Československa
 3. etapa od 1. 1. 1993 v rámci samostatné České republiky
-

Ústava České republiky

V českých zemích platily ústavy v jednotlivých etapách

1. etapa

- dubnová - Stadionová 1848 - nevstoupila v platnost
- březnová 1849
- únorová 1861
- prosincová 1867

Ústava České republiky

2. etapa

- Prozatímní ústava 1918
- Ústavní listina Československé republiky 1920
- Ústava 9. května 1948
- Ústava Československé socialistické republiky 1960

Ústava České republiky

- Ústavní zákon o Československé federaci 1968
- Ústava po listopadu 1989

3. etapa

- Ústava České republiky 1993

Ústava 9. května 1948

- obsah ústavy „lidově demokratická“
- vedoucí úloha dělnické třídy (vybudování socialismu)
- ekonomický základ (socialistická soustava - znárodnění majetku)
- zvýšená ochrana socialistického vlastnictví
- státní (centrální) plánování

Ústava 9. května 1948

- princip proletářského internacionalismu
 - mezinárodní spolupráce dělnické třídy
 - změna vztahů mezi Čechy a Slováky
 - dva rovnoprávné národy
 - ustanovení národního shromáždění (1 komorový orgán)
 - senát byl zrušen
-

Ústava z roku 1960

- tzv. socialistická ústava
 - vítězství socialismu a přechod ke komunismu
 - uzákoněna vedoucí úloha KSČ
 - kontrola všech složek života společnosti
-

Ústava 1968

- Ústavní zákon o Československé federaci
 - Vytvoření nových nejvyšších orgánů
 - Česká národní rada, Slovenská národní rada
 - 2 komory federálního shromáždění
 - Sněmovna poslanců, Sněmovna národů
-

Ústava po roce 1989

Změny v ústavě

- zrušení vedoucí úlohy KSČ
 - vypuštění Národní fronty
 - zrovnoprávnění všech forem vlastnictví
 - změna názvu republiky
 - změna symbolů států republiky
 - změna systémů národních výborů - obecní úřady, okresní úřady
-

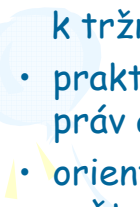

Ústava po roce 1989

- v roce 1991 byla přijata Listina základních práv a svobod
-
-

Ústava po roce 1989

Změny v ústavě měly zajistit:

- ústavní přechod od plánové ekonomiky k tržní ekonomice
 - praktickou realizaci základních občanských práv a svobod
 - orientaci zahraniční politiky a obchodu na celý svět
 - rozpad Varšavské smlouvy a RVHP
 - nutnost vypracování nové ústavy
-
-

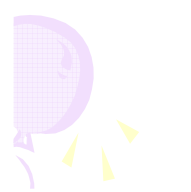
Ústava České republiky

Současně platná Ústava České republiky

- byla přijata jako Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky Českou národní radou dne 16. prosince 1992
 - účinnost nabyla dne 1. ledna 1993
 - obsahuje Preambuli, 8 hlav a 113 článků
-
-

Ústava České republiky

- Patří mezi moderní ústavy
 - Obsah odpovídá ostatním ústavám států Evropské unie
 - Je nejvyšším zákonem České republiky
 - Všechny ostatní zákony s ní musí být v souladu
-
-

Ústava České republiky

Česká republika je podle ní

- svrchovaným, jednotným a demokratickým právním státem
- politická rozhodnutí vycházejí z vůle většiny
- dbá o ochranu menšin
- dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu životního prostředí

Ústava České republiky

- mezinárodní smlouvy mají přednost před zákony
- žádný zákon nesmí být v rozporu s Listinou základních práv a svobod
- zvláštní postavení má Ústavní soud v Brně
- jeho úkolem je ochrana ústavnosti

Ústava České republiky

Její součástí je také

- Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky

„Každý občan může činit to, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“

Preambule

Preambule

- obecně je úvodní částí právního předpisu
- obsahuje obecnou charakteristiku a cíle, které si vytyčuje

Preambule ústavy

- je psána slavnostní formou
- vyjadřuje hodnoty a tradice, ke kterým se stát hlásí
- slouží jako pramen pro aplikaci a výklad případných sporných ústavních momentů

Preambule České ústavy

"My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, v čase obnovy samostatného českého státu, věrni všem dobrým tradicím

dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti československé, odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti, jako součást rodiny evropských a světových demokracií, odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky."

